

KRIS-TAU IKAS-BIDEA

BERTSOTAN

LENENGO MALA

Kristau Ikasbidea kantuz eta jolasean aurei
erakusteko bide eŕeza ta alaia.

ETXANIZ'TAR NEMESIO APAIZAK
EGIÑA

KRISTAU IKASBIDEA BERTSOTAN

LENENGO MALA

ETXANIZ'TAR NEMESIO APAIZAK EGIÑA

ORDORIKA
Irarkun-Tantegiak
Muelle de la Merced, 3, 3.º
BILBAO

NIHIL OBSTAT:
Ignatius Valdes

IMPRIMATUR:
Victoriae, 22 Julii 1950
Dr. Josephus Grau
Vic. Cap.

JABEA BA-DU

*Euskerak burua jaso-
tzea, Jaungoikoak nai du.
(Alta Kardaberaz agurgariaren
itzak).*

Aur Euskaldunei

Nere lagun txikiok:

Urte auetan Dotriña ikasteko makinā
bat neste ta atzerapen izan dituzue: zue-
tatik asko ta asko, Kristau Ikasbideko
gauzarik beafenak ikasi gabe gelditu ze-
rate. Ofegatik, Jesus, aur guztiōn lagu-
nik onena, bear bezela ezagutzeke zau-
dete oraindik.

Jesus'ek betiz, aur euskaldunok, asko
maite zaituzte, ta zuen etxeko amak egi-
ten dizuen euskera berean itzegin nai
dizue.

Nik, zuen Lagun maite ori, efezago
ezagutu ta maitatzen ikasi dezazu, li-
burutxo au egin dizuet. Zuen kantu ta
jolasetan Jesus tartean izatea nai ba-de-
zue, ikasi itzazue pozik ondoren dijoaz-
kitzuen abesti auek.

Azkoiti'ko Santa Kutz'en, 1951'gafen ur-
teko Donibane egunean.

Egilée'a'k

I OTOITZAK

Aita Gurea

Ai-ta gu-re-a, ze-ru-e-tan zau-de-na,
 san-ti-fi-ka-tu-a i-zan be-di zu-rej-ze-
 na: be-tor gu-ga-na zu-reē-rei-nu-a:
 e-gin be-di zu-re bo-ron-da-te-a ze-ru-
 an-be-ze-la lu-re-an-e-re. E-mai gu-zugaurgu-re
 e-gu-ne-ro-ko-o-gi-a: ta bar-ka zaizki-gu-zu gu-re
 zo-rak guk ge-ren zor-du-nai bar-katzen di-e-gu-
 be-ze-la: ta ez gai-tza-zu u-tzi
 ten-ta-zio-an e-ror-tzen, bai-zik-an li-
 bra gai-tza — zu gai-tze-tik. A-men.

- 4 -

Agur, Maria

A-gur Ma-ri-a, gra-zia-be-te-a, Jau-na da
 zu-re-kin be-dein-ka-tu-a ze-ra Zu an-dregu-zien
 ar-te-an e-ta bedein-ka-tu-a da zu-re sa-be-le-ko
 fru-tu-a, Je-sus San-ta Ma-ri-a Jaungoi-ko-a-ren
 A-ma, e-re-gu-tu e-za-zu gu pe-ka-ta-ri-
 on al-de o-rainda gu-re, o-rain da gu-re
 e-ri-o-tza-ko or-du-an. A-men Je-sus.

Aintza

Aintza Ai-ta-ri, e-ta Se-me-a-ri,
 e-ta Es-pi-ri-tu San-tu-a-ri.
 A-si-e-ran zan be-ze-la-xe, o-rain e-ta be-ti,
 gi-zal-di ta gi-zal-di-e-tan. A-men, Je-sus.

- 5 -

Agur Eregiña

Bi taldek txandaka

A-gur, E-re-gi-na. A-ma e-fu-ki-o-
ra! Gu-re bi-zitza, go-zo taj-txa-ro-pe-
na. A-gur! Zu-re dei-ez gau-de E-ba-
ren u-me er-bes-te-tu-ok, zu-ri
ai-ez-ka, an-tziz ta ne-ga-rez
ne-gar e-ri o-ne-tan. E-a ba-da,
i-tzu-li i-tza-zu, gu-re bi-tar-
te-ko on o-fek, i-txu-li gu-ga-na

zu-re be-gi e-fu-ki-tsui oi-ak.
e-ta er-bes-te-o-nen on-do-ren
e-ra-kus zai-gu-zu Je-sus zu-re sa-be-
le-ko Se-me be-dein-ka-tu o-ri. O Bi-oz-be-
ra! O e-fu-ki-o-
ra! O Ma-ri-a
Bir-jin go-zo-a! O-toitz e-gi-zu gu-re
al-de, Jaun-goi-ko-a-ren A-ma Do-ne o-rek
Je-su-kris-to gu-re Jau-na-ren a-gin-du-
ak i-ra-baz di-tza-gun. A-men.-

Salve Erikoia

Astiro ta arti baten

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a dynamic of **p**. The lyrics are: "A-gur, Ér-e-gin — goi-e - ne-ko-a,-". The second staff begins with a dynamic of **f**. The lyrics are: "— A-ma eí-u-kiz — jan-tzi - a:-". The third staff begins with a dynamic of **mf**. The lyrics are: "— gu-re bi-zi-tza, — go-zo - ta-su-na,-". The fourth staff begins with a dynamic of **f** and a **bisi** (reprise) mark. The lyrics are: "— gu-rej-txa-ro-pen ez - ti - a —". The fifth staff begins with a dynamic of **f** and a **bisi** mark. The lyrics are: "— zu-re on-do-ren — a-gur-ka de-zu,-". The sixth staff begins with a dynamic of **p**. The lyrics are: "— a-gur-ka kris-tau — e-ri - a:-". The seventh staff begins with a dynamic of **p**. The lyrics are: "— zu-re on-do-ren a-gur-ka de-zu,-". The eighth staff begins with a dynamic of **pp**. The lyrics are: "— a-gur-ka kris-tan e-ri - a:-".

Salve Erikoia

2.

Zure oñetan deika dituzu
Eba'ren ume galduak,
antziz ta malkoz negarezko ibar
onetan erbestetuak.

Ea ba, itzul gugana, zure }
begi ain efukitsuak. }
(bis)

3.

Erbeste onen ondoren, Ama,
pekatarioi erakus
zure sabelak sortua degun
Seme bedeinkatu Jesus.
¡O Biozpera! ¡O efukior!
lagun gaitzazu zure eskuz }
(bis).

4.

Jesukristoren Ama Donea,
otoi gure alde, afen,
Aren agindu bidezkoetan
ibiliaz emen zuzen,
Beraren eskein zerutikoak }
irabaz ditzagun. Amen. }
(bis)

Jesukristo, nere Jaun

Je-su-kris-to, ne-re Jaun, Jaun-goi-ko ta
 gi-zon e-gi-az-ko — ne-re E-gi-le ta
 Sal-ba-tzai-le o-ri: ze-ra-na ze-ra-la-ko,—
 ta gau-za guz-ti-ak ba-no mai-te-a go-zai-
 tu — da-la-ko da-mu del bi-otz-bi-o-
 tzez, da-mu det Zu nai-ga-be-tu-a: as-mo
 sen-do-a ar-tzen det ez gei-a-go pe-ka-
 tu-rik e-gi-te-ko: pe-ka-tu-ra-ko bi-
 de guz-ti-ak u-tzi, ai-tor-tu ta o-
 ben-ne-ke-a be-te-tze-ko. A-men.—

Jesus Auŕa'ri

Ni be-ze-la, Aur txi-ki-a ze-ra,
 Je-susne-re-a: ór-e-gatiknik Zu zai-tut o-nen
 mai-te mai-te-a Ne-re bi-otz ga-xo-a in-dar-
 tu zai-da-zu:zu-re-a da o-so-rik:Zu-re-tatar-za-zu.

Ama Maria'ri

p E-txe-an a-ma batget- Yain-ko-ak e-ma-na.
 ze-ru-an bes-te A-ma. Ma-ri-a laz-ta-na.
mf Bi-a-ma, ta bi-e-tan, Ma-ri-a o-ne-na:
 bi-en es-ku-tik-no-a ni Je-su-sen-ga-na.

Jainkoaren Ama

Moderato

Jain-ko-a-ren A-ma mai-te, Ma-ri-a guz-tiz
 gar-bi-a zein go-zo zai-gun pe-ka-ta-ri-o
 zu-ree-ru-ki-a — i Je-su-sek A-ma tzat gu-ri
 Gu-ru-tze-tik es-ke-ni-a: il ar-te gar-bi
 zai-tu gai-tza-zu, A-ma ez-ti-a.

Aingeru Zaitzaleari

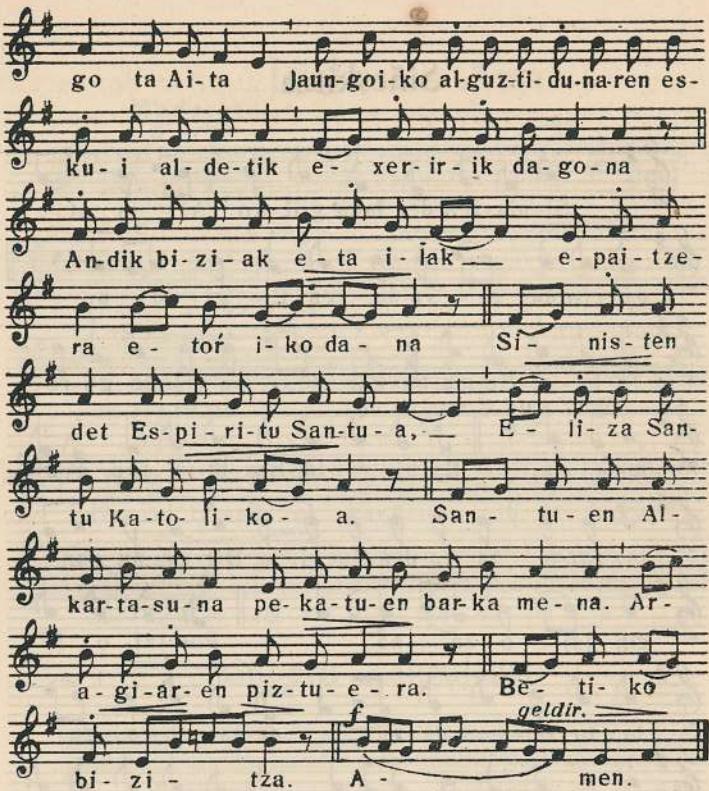
Je-su-sek Aing-ru-a — E-mandi-gu la-gun;
 o-nen bi-dez ze-ru-a — ar-ki-tu de za-gun.
 Zau-de Ain-ge-ru o-na — ne-re kin-gau t'e-gun
 Zu-re bi-tar-tez Je-sus — de-zad-an e-za-gun.

— 12 —

Siñeskitzza

Si-nis-ten det Jaun goi-ko Ai-ta al-
 gu-zidun ze-ru lu-reñ E-gi-le-a.
 Ta be-re Se-me ba-kar Je-su-kris-to gu-re
 Jau-na. Es-pi-ri-tu San-tu-a-ren e-gi-
 tez sor-tu, ta Andre Ma-ri-a Bir-gi-na-gan-
 dik Jai-o za-na. Pon-tzi-o Pi-
 la-to-ren men-de-an ne-kal-du-a, gu-
 ru-tze-an il-tza-tu-a i-la ta o-bi-ra-
 tu-á i-zan za-na. In-per-nu-e-ta-ra je-
 txi, ta i-ru-ga-reñ e-gu-ne-an i-lén
 ar-te-tik piz-tu za-na. Ze-ru-e-ta-ra i-

— 13 —

Siniskaia

Lenengo batek: gero guztiak.

Kre-do-an i-kastendukristau o-nak si-nistu bear-duna.
 Je-su-kris-tok e-ra-ku-tsi nai i-zan zi-gu-na. Kre-

- Jaungoiko bat besterik ez degula aitortzen dot aufena:
 Jainko bakar ontan ditugu ira Persona. Kredoan...*
 1 *Lenbiziko sinisten det: Aita jaungoiko Algutziduna.
 zeru-luten Egilea, zintzoen laguna. Kredoan...*
 2 *Bigafen sinisten det: jesukristo gure Jaun da Jabea:
 Aita Jaungoikoaren Seme bakar maitea. Kredcan...*
 3 *Espiritu Santuaren egitez degu Jesus sortua:
 Andre Maria garbiarengandik jaioa. Kredoan...*
 4 *Pontzio Pilatoren mendean izan zan Jesus mindua:
 Gurutziltzatua, ila ta obiratua. Kredoan...*
 5 *Inpernuetara jetxi ta ilen artetik, Jesus ona,
 irugaien egunean piztu zan galene. Kredoan...*
 6 *Zeruetara igo, ta Aita Jainkoaren eskubian
 eseririk dago Jesus zorion aundian. Kredoan...*
 7 *Zazpigaten siniskaia: Jesus zerutik jetxiko dala:
 biziak eta ilak epaituko dituala. Kredoan...*
 8 *Zortzigafen sinisten det: Espiritu Santu Jaungoikoa:
 Izatez Aita ta Semearen kidekoa. Kredoan...*
 9 *Eliz Ama Done ta katolikoa det gero sinisten:
 Santuen Alkartasunez gaitu aberasten. Kredoan...*
 10 *Amargafen siniskaia: Pekatu guzien barkamena:
 Jesukristok apaizei emandako almena. Kredoan...*
 11 *Amaikagafen siniskaia: Aragiaren piztua:
 ilda gero guztiok beñiz piztuko gera. Kredoan...*
 12 *Amabigafen sinisten det: Betiko Bizitza ba-dala:
 inpernu edo zeruan, merezi bezela. Kredoan...*
*Ontaz bukatu degu siniskai nagusien kanta-saila:
 Noizbait zeruetan pozik kanta ditzagulal Kredoan...*

Amar Aginduak

Andante

Kris-to-re-nak, Kris-to-re-nak ge-ra:
to-re-nak be-ti-ko i-zan-go ge-ra
nak a-amar a-gin-du ja-ri-ak diz-ki-gu:
re go-go-aai-e-tan e-ra-kus-ten di-gu.

Kristorenak,
Kristorenak gera:
Kristorenak betiko
izango gera.

1.

Jaunak amar agindu
jařiak dizkigu:
bere gogoa aietan
erakusten digu.
Kristorenak...

2.

Lenengo aginduak
auxe du legea:
JAUNGOIKO Jauna beti
MAITENA IZATEA.

3
Amar aginduetan
au da bigafena:
EZ AILPERIK AITATU
JAUNAREN IZENA.

4
Irugafena au du
Jaunak agintea:
JAI EGUNAK, lan gabe
beti JAI ARTZEA.

5
Laugafen agindua
on da jakitea:
GURASOAK maite ta
AINTZAT EUKITZEA.

6
Boskatena dagokit
orain esatea:
ez neronen bururik,
EZ IÑOR ILTZEA.

7
Seigařen agindua:
garbi bizitzea:
ARAGIKERIRIK EZ
iñoiz EGITEA.

13
Amar agindu auek
gogora ditzagun:
zeruetako poza
iritxi dezagun.

Zazpigařena dator
uřengo legea:
besterenik ez artu,
ta EZ OSTUTZEA.

9
Zortzigařenak dio:
EZ ESAN GEZURIK,
EZ EGIN GEZUREZKO
TESTIGUTZA TXARIK.

10
Bederatzigařenak
au dauka jařirik:
EZ NAI IZAN BESTEREN
SENAR-EMAZTERIK.

11
Amargarenak dio:
BESTEREN GAUZARIK
OKERBIDEZ EZ NAI IZAN
beiñere artzerik.

12
Lenengo irurak daude
begira Jaunari:
beste zazpirak beřiz,
gure urkoari.

Ama Eliza Donearen Aginduak

A-ma E-li-za Do-ne-a-ren a-gin-du-ak bost di-
ra Le-nen-go-ai-gan-de ta jai e-gu-ne-tan
Me-za o-so-a en-tzu-te-a. Bi-
ga-fena itor-keta ur-te-an bein gu-txi-e-nez egi-te-
a. I-ru-ga-re-na Paz-ku-al-di-an
gu-txi-e-nez Jau-nar-tze-a.
Lau-ga-re-na A-ma E-li-za Do-ne-ak
a-gin-tzen-du-a-ne-tan a-ra-gi uz-
te-ta ba-rau e-gi-te-a. Bos-
ka-re-na — E-li-za ri-
da-go-ki-o-na or-dain-tze-a.

Ama Eliza Donearen Sakramentuak

A-ma E-li-za Do-ne-a-ren
Sa-kra-men-tu-ak zaz-pi di-ra Le-
nen-go-a, Ba-tai-o-a: bi-ga-re-na, Sen-do-
tza: i-ru-ga-re-na, Eu-ka-ris-ti-
a: lau-ga-re-na, Ai-tor-tza:
bos-ka-re-na, Az-ken I-gur-tzi-a. Sei-
ga-re-na, — A-paiz gin-tza:
zaz-pi-ga-re-na. Ez-kon-tza.

GURUTZEA (r)

Jaun-goi-ko-a-ri es-ke-rak kris-tan e-gi-nak
ge-ra, kris-tau i-za-te o-nek na-ra-ma Kris-to-ren a-gin-du-pe-ra Ba-tai-oz kris-tau-tu
nin-tzan taar-ki nu-an E-lis sa-re-ra Kris-to-re-kin ba-go-az au-re-ra; ja-fi-ak gau-de A-ren le-ge-ra Je-su-kris-to-ren Gu-ru-tza de-gu kris-tau-ok gu-re ban-de-ra.

(1) Bi doñu jartzen dizkitzut, Nai dezun doñua aukera de-zazun. Nai ba-dezu, doñu biak txardaka kanta zenitzake.

Jaun-goi-ko-a-ri es-ke-rak Kris-tau e-gi-nak ge-ra - kris-tau i-za-te o-nek na-ra-ma Kris-to-ren a-gin-du-pe-ra. Ba-tai-oz kris-tau-tu to nin-tzan, taar-ki nu-an E-liz sa-re-ra. Kristo-re-kin ba-go-az au-re-ra, ja-fi-ak gau-de A-ren le-ge-ra Je-su-kris-to-ren Gu-ru-tza de-gu kris-tau-ok gu-re ban-de-ra.

GURUTZEA

1

Jaungoikoari eskerák,
kristau egiñak gera:
kristau izate onek narama
Kristoren agindupera.
Bataioz kristautu nintzan,
ta arki nuanç Eliz-sáfера;
Kristorekin ba-goaz auéra;
jaŕiak gaude Aren legera:
Jesukristoren Gurutza degu
kristauok gure bandera.

2.

Gurutza degu kristauok
gure ezaugatia:
antxe Jesusek guzion alde
eman bai-zigun bizia.
Guk deabruaren mende,
genduan anima jaŕia:
Jesusek bere odol guzia
emanaz eten zigun katia:
ófela iritxi zigun Jaunak
zeruetako zoria.

3.

Bitara egin oi-degu
kristauok Gurutz-deia:
GURUTZE SANTUAREN egiñaz,
bializen degu etsaia.
AITAREN egiñaz, lagun
artzen det Irutasun goia.
Gurutza egiten beti saia,
zapaltzeko etsaiaren naia:
ófela irabaz al-dezagun
zeruan betiko jaia.

4.

Gurutzea beti degu
kristauok biotzean:
Gurutz egiñaz jaiki oi-gera
ogetik zintzo goizean:
jatordu-aúrež, Gurutza
egin oi-degu mai-aúrean:
etxetik irtetzen naizenean,
Gurutza egiten det ateán:
Gurutz egiñak kezkarik gabe
sartzen naiz gabaz ogean.

III

Kristau Ikasbidearen Lau Zatiak

Allegretto risoluto

Kris-tau-on i-kas-bi-de-a o-rain
 Si-nis-tu be-ar de-gu-na le-nen-
 a-si-ko ge-ra kan-tuz e-sa-ten
 go-zA-ti-ak di-gu e-ra-kus-ten,
 lau za-fi-e-tan za-bal-du-a de-gun
 bi-ga-re-ne-an no-la go-toi e-gin
 ja-kin-tza a-di-e-raz-ten: Jain-ko-a-ta
 goi-argiz de-gu-i-kas-ten: *poco rit.*
 E-li-za-ren a-gin-du-ak da-toz on-do-
 ren:sakramen-tu-ak, lau-ga-ren. ¡Be-deink-a-tu-a i-
 zan bedi-be-ti gu-re Jaun-goiko laz-ta-na! —

Kristauon Ikasbidea
 orain asiko gera
 kantuz esaten.
 Lau zatietaan zabaldua degun
 jakintza adierazten.
 Sinistu bear deguna
 lenengo zatiak digu erakusten

bigañenean, nola otoi egin
 goi-argiz degu ikasten.
 Jainko ta Elizaren
 aginduak datozen ondoren:
 Sakramentuak, laugañen.
 ¡Bedeinkatua izan bedi ben
 gure Jaungoiko laztana!

Maite-damua

Ez nau jañi, Jauna, Zu maitatzen
 eskein didazun zerauk:
 ezta are pekatutik aldentzen
 inpernu beltzeko suak.

Zuk mintzen nazu, Jauna, ikusirik
 zure Gurutz t'eriotza,
 zure Gorputz ain uratu crek
 sutan jartzen dit biotza.

Ta ain zaitut maite'... Zerurik gabe,
 berdin maitatzen nengoke:
 inpernu gabe, pekatuari
 bildur berdiña nicke.

Ez dezu zoñik nerekin, Jauna:
 maite aren nik oinbesie.
 Ezer espero ezpanu ere,
 berdin zinduzket nik maite!

Erderazko · No me mueve, ni Dios, para quererte· olerki-
 tik euskeratuak ditut nere itz auek.

IV

LENENGO IKASGAIA

Sinismena

Astiro ta ari baten

I-za-n di-te-ken — i-za-te-ri-kan
— bi-ka - ñe-na Jaun - goi - ko - a;
— ze-ru ta lu - ña — A-rek e - gi - ñak;
— guz - ti - aA-ren men - de - ko - a.
— Be-rak sa - ri-tzen — di - tu zin - tzo - ak.
— Be-rak zi-gortzen — gaiz - to - a; — ta le -
ku da - nak be - te-tzen da - go — A-ren.
Ain - tza be - ti - ko - a.

LENENGO IKASGAIA

Sinismena

1.

Izan diteken izaterikan
bikañena, Jaungoikoa:
zeru ta luña, Arek egiñak,
guztia, Aren mendekoa.
Berak saritzen ditu zintzoak,
Berak zigortzen gaiztoa,
ta leku danak betetzen dago
Aren aintza betikoa.

2.

Zeru, lur eta inpernuetan,
ezta leku ezkuturik,
Jaungoikoaren begi argiak
ikus ezin dezakenik:
gogorapenik ezkutuenak,
euki ařen guk ixilik,
Jaungoiko Jaunak ederki daki
nola diran eta nundik.

3.

Ez da Jaungoiko bat besterikan:
Ura guztion Nagusi:
Jaungoiko ortan, Iru Persona
bear ditugu ikusi:
Aita, Semea ta Espiritu
Santua zuzen ikasi:
Iru Personak, banak ditugu:
Irurak berdin jauretsi.

4.

Gauza guziak ezerezetik
atera zitualako,
EGIŁE dala, esaten degu,
gure Jaun eta Jaungoiko:
Aren eskuak egiñak gera,
zeruko eta luéko:
argatik gure Jabe bakaña,
Bera degu sekulako.

5.

Jaungoiko Jaunak bere esanetan
biziñeko egin gaitu:
Aren esanak, gizonak emen
zintzo gordezen ba-ditu,
beti-betiko sari ederá
goian lezake arkitu:
zorioneko izan nai ba-det,
Jainkoa gogoz serbitu.

6.

Jainkozko Iru Notin Donetan
Semea da bigaréna:
Berau da gizon egin zana, ta
Jesukristo du izena.
Gu salbaizeko Aurtxo eginda,
jetxi ziizaigun Belena:
nolatan bizi bear genduan,
erakutsiaz uéna.

7.

Ezkutapena ta misterio
aundia GIZAKUNDEA:
Andre Maria Birjiñagandik,
Jaungoikoaren Semea
gizon egin zan, guri agertuz
bere maitasun betea:
Bearek zuzen erakus zigun
zeruetako bidea.

8.

Graziaz bete-betea degu
Andre Maria Birjiña:
gorputzez eder, animaz garbi
dan Andre bikain-bikaña:
Jaungoikoaren Ama, ta gure
Ama batera egiña:
Bera da gure Bitarteko ta
Aingeruen Eregiña.

9.

EROSKUNDEA da kristauontzat
misterio gozoena:
onek gogora ekarízen digu
maitasunaren almena:
Jainko aundia gizonongatik
neketan jarí zuena,
Gurutz batean emanaz bere
biziñeari azkena.

10.

¿Zergatik zaude, Jesus maitea,
iloizik Gurutze ortan?
—Pekatariok gal ez zindezten
deabru-atzapafetan:
onen mendetik erosteaén,
il nintzan Gurutz-neketan,
betiko eriotz gogoéteik
zuek askatuaz bertan.

11.

Aita ta Semeagandik dator
Espíritu Santu Jauna:
Aita ta Semea bezin bikain,
altsu, goiti, Jainko dana:
Irutasuneko Notiñetan,
Bera da irugafena:
gure animen Maitale zintzo,
Santugile ta Laguna.

12.

Aitor dezagun orain biotbez,
egizko Eliz bakaria:
sinisten degun kristau guztiok
osatzen degun batzaña:
Eliza onek Aita Santua
du bere buru azkaña,
ta Jesukristok sortua degu
beraren baizar goitara.

— 30 —

13.

Il bezin laster agertuko da
bakoitza Jainko auéra:
gure bizi on edo txararen
kontu Ari ematera:
Jaungoikoaren epaia arruta
andik zabalduko gera,
Zerura edo Garbitokira,
edo ta inpernu beltzera.

14.

Bildurgaria da inpernua:
betiko zoritzarean
an daude lañi gaizto galduak,
Jainkoaren zigorpean.
Ara joaterik nai ezpadezu,
ez il oben astunean:
bestela, an da zure lekua,
negargarizko etxeán.

15.

Toki ederik iñun ba-degu,
toki edeña Zerua:
zoriondunak antxe arkitzen
dute atsegina-lekuá:
an arkituko degu guk ere
zorion benetakoa:
Jaunaren grazian ilizen danak
an du sari betikoa.

— 31 —

V

BIGAREN IKASGAIA
Otoitza

A musical score for a Basque hymn. The music is in common time with a key signature of one flat. The lyrics are written below each line of music. The first line starts with 'Ai-ta gu-re-a de-gu o-toitz e-de-fe-' followed by 'na.' The second line starts with 'I-kas-le-ak Je-sus-i' followed by 'na.'. The third line starts with 'es-ka zi-o-te-na,- e-ta Je-su-kris' followed by 'na.'. The fourth line starts with 'to-ren a-o-tik ir-te-na: no-la o-toi e-' followed by 'na.'. The fifth line starts with 'gin, or i-ka-si au-fe-ra,-' followed by 'na.'

Otoitza

2

Jaunagana biotza
gogoz jasotzea,
ori da kristauontzat
otoitz egitea:
Jaungoikoa goratu,
esker ematea,
edo-ta mesedeak
Ari eskatzea.

3

Andre Maria dator
Jesusen ondoren:
ikasi Ama oni
otoitza egiten,
AGUR MARIA eta
SALBEA esaten,
Mariaren bitartez
zerura gaitezen.

4

Jaungoikoari gure
alde eskatzeko,
Aingeru ta Doneak
daude bitarteko:
Aingeru bana degu
gu zintzo zaitzeko:
otoitz aueri ere,
zeruan sartzeko.

IRUGAÉN IKASGAIA

p
Jaungoikoaren Legeko Aginduak

IRUGAÉN IKASGAIA

(I) - Jaungoikoaren Legeko Aginduak

1 Jaungoikoaaren Legea
da zerurako bidea,
amar aginduz betea.

Agindu oiek bete itzazu
osoro, kristau maitea:
ta oiek ez betetzea,
pekatu da ta kaltea,
animarentzat katea.

2 Jaunak zerbait debekatu
duanetan izan konitu;
bestela, or da pekatu.
Nork bere gogoz ez alakorik
esan, egin, gogoratu,
ez nai izan, ez poz artu;
Jaunaren esana aditu,
zeruan gaitzan saritu.

3 Bi eraiako obenak,
ariñak eta astunak,
dira animaren legenak.
Oben ariñak, gure anima
il gabe, aultzen dutenak:
astunak beriz, txafenak,
anima ilizen digutenak,
inpernu-bide zuzenak.

(1) Bi doñu auetatik, nai dezuna aukera zenezake.

LAUGAŘEN IKASGAIA

Ama Eliza Donearen Agindu ta Sakramentuak

-1 -

Gi - zo-na da-nez, Je-sus - ze-ru-an dau-ka-
gu, — ta Al - da - re - ko Ku-txan -
Sa-kra-men-tu ba - ſu: — an-dik gu-re a - ni-mak
ja - na - ri - tzen di - tu, — ta gra-ziz-ko bi -
zi - tza u - ga - ri - tzen di - gu. —

-2 -

Gi - zo-na da-nez, Je-sus — ze-ru-an
dau - ka - gu, — tu Al - da - re - ko
Ku-txan — Sa-kra-men-tu ba - ſu:
an - dik gu - re - a ni-mak — ja - na - ri -
tzen di - tu, — ta gra - ziz - ko bi -
zi - tza — u - ga - ri - tzen di - gu. —

LAUGAŘEN IKASGAIA

(1) Ama Eliza Donearen Agindu ta Sakramentuak

1

Ezaguera ba-dezu,
eta zazpi urte,
Meza osoa entzun
jai eta igande:
ta al-izanik, ez utzi
Meza entzun gabe:
bestela, oben astun
azpian ziñake.

4

Pazko-aldi baúuan
urtero jaunartu,
ta iltzeko afiskuan,
jaunartuz indartu:
ezaguera ba-dezu,
au kontuan artu,
pekatu astunpean
ez zaitezen sartu.

2

Pekatu astunpean
erori ba zera,
urtean bein joan bear
dezu aitortzera:
jaunartu aufez ere,
aitorlea aukera:
ta iltzeko afiskuan,
egin ori bera.

5

Pekatu aundia da,
oker jaunartzea,
ta ikaragafia
ori egitea,
irugañen aginduz
gaizki gelditzea,
ta bi pekatu aundi
lengoei geitzea.

3

Il-zorian ba-zaude
aitortu eziñik,
kristaua, maite-damuz
damutu il auñetik,
lenbailen aitortzeko
asmoa arturik.
Oñela il ezkerro,
etzera galdurik.

6

Gizona danez, Jesus,
Zeruan daukagu,
ta Aldareko Kutxan,
Sakramentu batu:
andik gure animak
janaritzen ditu,
ta grazizko bizitza
ugaritzen digu.

7
Jaunartzeko pekatu
astunikan gabe,
bi lege auék zintzo
bear dira bete:
egon Jaungoikoaren
grazia galtzeke,
ta gaberdí ezkeró,
baraua uíatzeke.

8
Jaunartzeko, Elizak
jári du araua:
oben astunik egin
ba-dezu, kristaua,
aitortuaz argitu
animaren gaua:
órela, Jaunartzeko
dezu bide laua.

9
Bataio ezkeroko
pekatu guztiak
Aitortzaren bitartez
gelditzen garbiak.
Aitortu pekatuak,
artu barka-itzik,
sendatuaz ofela
zure oben-gaitzak.

10
Aitorketa on batek
bost lan bear ditu:
lenengo azterketa,
bigareñ, damutu,
irugareñ, asmoa,
laugařen, aitortu,
boskafen, pekatuen
ordaña osatu.

11
Egindako obenak
burura ekartzeko.
AZTERKETA jaria
dezu aufenengo.
Jainkoari argia
eska ortarako,
aztuta aitorzeke
bat ere ez uzieko.

12
Egindako obenen
goñotoa artzeko,
biotz-samintasuna
dator laguntzeko.
Biotz-min au DAMUA
da, ta ortarako
ikus pekatuaren
gaitz azkengabeko.

13
Pekatua uztea,
gogoz erabaki:
pekatu bide txarák
alde batera utzi:
au da ASMO sendoa
bear dana euki,
obenen barkapena
nai ba-da iritxi.

14
Ondoren AITORKETA
zer dan esatea:
pekatu danak argi
adieraztea,
apaizaren auréan
garbi azaltzea:
ori da AITORKETA
legez egitea.

15
Gaizki egindakoen
ORDAÑA da azkena,
pekatuen zigortzat
apaizak emana,
penitentzia edo
oben-neke lana:
Kristau-Ikasbidea
óra, buka dana.

Andre Maria'ri Gorapena

Doñu zaŕa

Zu-ri es-ke-ŕak,o-ŕa bu-ka-tu bertso-tan
 Kris-tau Do-tri-ňa: o-re-ga-ti-kan Zu-ri go-
 ra-ka ga-toz,Ma-ri-a Bir-ji-ňa.Zu ze-ra
 Jau-nak or-du o-ne-an guz-ti-on
 A-ma e-gi-ňa:ta ze-ru-e-tan ar-gi-tan
 zau-de, Aing-er-u-en E-re-gi-ňa.

Zuri eskerak, oŕa bukatu
 bertsotan Kristau-Dotriňa:
 ofegatikan Zuri goraka
 gatoz, Maria Birjiňa.
 Zu zera Jaunak ordu onean
 guztion Ama egiňa:
 ta zeruetan argitan zaude,
 Aingeruen Eŕegiňa.

- 40 -

VIII

ABESTIAK Gau ozkarbi

Gau oz-kar-bi, i-zar ar-gi, ze-ru-tik da
 e-to-ŕi: Jain-ko-a-ren Se-me jai-o be-ŕi,
 Ain-ge-ru da-nen poz i-tu-ŕi: go-go o-ne-ko gi-
 zo-nei, pa-ke-a di-e-e-ka-ri.—

2. Guazen danok
 Belen'era,
 artzaiekin batera,

Jainkoa lastotan ikustera,
 esku txikiak laztantzera:
 gure Jesus maiteari,
 biotza eskeintzera.

- 41 -

Gau zoragafia

Gau zo - ra - ga - ri - a! ze - ru - ti - ko ar -
gi - a, ga - ber - diz je - txi - a, gi -
zo - nen poz - ga - ri - a! Ain - ge - ru tal - di -
a kan - tuz da a - si - a: Ain - za e - ta pa -
ki - a! E - guz - ki bi - zi - a, Je - sus da jai - ki -
a, ar - gi - tuz ga - ber - di - a.

¡Gau zoragaria!
Zerutiko argia,
gaberdiriz jetxia,
gizonen pozgafia!
Aingeru taldia

kantuz da asia:
¡Aintza eta pakia!
Eguzki bizia,
Jesus da jaikia,
argituz gaberdia.

Izar beñiak

I - zar be - ri - ak poz - tu di - gugaur Belen
1º aldiz 2º aldiz
al - de - a. I - a. Ga - ber - di i - za -
a - ren ar - gi daes - tal pe - a: las -
to - tan e - riza - na a - gi - ri da Jaun -
1º aldiz 2º aldiz
goi - ko - a - ren Se - me - a. Ga - a.

Izar beñiak poztu
digu gaur Belen-aldea. (bis)
Gaberdi izan ařen,
argi da estalpea:
lastotan etzana agiri da
Jaungoikoaren Semea. (bis)

Aingeruak

Je-sus mai-te-a lo-gu-re
da-go se-as-kan Jain zo-ra-ga.
1^a vez 2^a vez
fi! Je-sus mai-fi! Ain-ge-rū-
txo-ak kan-ta-ri dau-de lo e-ra-
1'go aldiz, 2'gen aldiz
gi-naz Au-ra-ri — Ain-ge-rū-ri.

2. Loak artu du. Aingeruixoak egan dabiltz inguruan: ixil-ixilik makurtu eta laztantzen dute musuan.
3. Amesetan da Jesus maitea, iñi-páfez bere ezpaiñak: Bera ikusteko zabaldu ditu zeruko ateak Jaunak.
4. Esnatu da joi! bere begiak negáez bete zaizkio: Aingeru batek urezko ontzian malkoak artzen dizkio.

Osti zuri

p ligado
Osti zur-i i-zar txur-i, Ain-ge-rū-en
ar-gi-tza-ri Os-ti zur-i li-li txur-i,
goi-xur-di-ñe-ko o-par-i Os-ti zur-i o-gi txur-
i, Jainko e-gin-da-ko gar-i Os-ti zur-i rit.
ff
p
pp
Bil-dots txur-i Zai-te gaur ner-e go-sa-ri.

Osti zuri, Izar txuri,
Aingeruen argitzari:
Osti zuri, Lili txuri,
goi urdiñeko opari:
Osti zuri, ogi txuri,
Jainko egindako gari:
Osti zuri, Bildots txuri,
Zaite gaur nere gosari!

Aldareko Jesus ona,
oso nator zure egáfi,
nere biozik Zu gabe,
ezin du pozik ekafi.
Zu jan ezker, beste iñor
ȝnola dezaket pozgáfi?
Betiko maitasun-itza
emaiogun gaur alkañi.

Begi edeñok

A musical score for 'Begi edeñok' in G clef, 2/4 time, with a key signature of one sharp. The lyrics are written below each line of music. The score consists of ten lines of music.

Be-gi-ra-tuutsez go-zo-ro
il-tzen na-zu-ten be-gi e-de-rok: be-gi-ra
e-zik bi-zí go-zo-a kentzen-de - zu-ten i-za-
rok. Zu-en go-zo-ak, e-do u-ko-ak berdin il-
tzen dit bi-o-tza: u-ka-tuz mi-nez, ta be-gi-
ra-tuz, mai-tez da-tor e-ri-o-tza. No-la-nai
il-tzen na-zun ez-ke-ro, naizgo-go-rez, naiz le-gu-
nez: be-gi-ra Je-sus a-ter-tu
ga-be-tajl na-di-la mai-ta-su-nez!

Doinua nerea da, ta itzak erderazko «Ojos bellos que me dais» madrigaletik euskeratutak ditut.

Begi edeñok

Begiratu utsez gozoro iltzen

nazuten begi edeñok:

begira ezik, bizi gozoa

kentzen dezuten izañok.

Zuen gozoak, edo ukoak,
berdin iltzen dit biotza.

Ukatuz, miñez, ta begiratuz,
maitez dator eriotza.

Nolanai iltzen nazun ezkerro,
naiz gogoñez, naiz legunez:
begira, Jesus, aiertu gabe,
ita il nadila maitasunez!

ARKIBIDEA

	I.—Otoitzak.	Ordo. ^a
Aita Gurea	.	4
Agur, Maria	.	5
Agur Efeña	.	6
Salbe Efikoia	.	8
Jesukristo, nere Jaun	.	10
Jesus Auña'ri ta Ama Maria'sti	.	11
Jainkoaren Ama	.	12
Aingeru Zaitzaleari	.	12
Kredoa (Síñeskita)	.	13
Siniskaiak	.	14
Amar Aginduaak	.	16
Ama Eliza Donearen Aginduaak	.	18
Ama Eliza Donearen Sakramentuak	.	19
II.		
Gurutzea	.	20
III.		
Kristau ikasbidearen lau zatiak	.	24
Maite-damua	.	25
IV.—Lenengo ikasgaia.		
Sinismena	.	26
V.—Bigařen ikasgaia.		
Otoitza	.	32
VI.—Irugařen ikasgaia.		
Jaungoikoaren Legeko Aginduaak	.	34
VII.—Laugařen ikasgaia.		
Ama Eliza Donearen Agindua ta Sakramentuak	.	36
Andre Maria'sti Gorapena	.	40
VIII.—Abestiek		
Gau ozkarbi	.	41
Gau zoragafia	.	42
Izar bezia	.	43
Aingeruak	.	44
Osti zuri	.	45
Begi edefok	.	46

ZUZENDU BEARRAK

(Erratas)

	Orrdo. ^a
8	<i>Salve ordez, jarri Salbe.</i>
9	<i>Salve ordez, jarri Salbe.</i>
25	Azkenengo ahapaldi edo estrofako bigarren bertsoa onela: « <i>maite afen nik oinbeste</i> ».
30	Bigarren bertsoa: « <i>illotzik Gurutze ortan?</i> ».
36	Musika-azpian dauden itzak, seigarren ahapaldikoak dira, gero ikusten dan bezela.

Egile beronen beste idaztiak:

Arraldea (Ipui zarra)

Egintza Katolikoatzaz Ikasbidea (Aurrentzat)

Itziar'ko Andre Maria'ri Bederaziurrena

Urrategi'ko Andre Maria'ri Bederaziurrena

¿Nola idatzi euskeraz? (Idazki-sorta)

Kanta-kantari

ESKATU NAI DITUZUNAK:

ETXANIZ'TAR NEMESIO'RI

Santa Cruz - Azkoitia - (Gipuzko)